

ECOFORUM – ECOTECH 2012 (17/3/2012) – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΣΕΠΠΕ

Θέμα : Περιβαλλοντική Βιομηχανία και Επιχειρηματικότητα

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ Κ. ΚΡΕΜΑΛΗ – ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΣΤΟ FORUM

Σας καλωσορίζω στην σημερινή μας συγκέντρωση και θα ήθελα να ευχαριστήσω τους οργανωτές της έκθεσης για την ευκαιρία που έδωσαν στον ΠΑΣΕΠΠΕ να την πραγματοποιήσει.

Το θέμα μας είναι «Περιβαλλοντική Βιομηχανία και Επιχειρηματικότητα». Πιστεύω ότι στις αντίξοες συνθήκες που βιώνουμε ως κοινωνία και ως οικονομία η δραστηριοποίηση μας στα περιβαλλοντικά και ενεργειακά θέματα αποτελεί μία διέξοδο για την αντιμετώπιση της κρίσης και είμαι αισιόδοξος ότι ως Έλληνες έχουμε τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουμε την πρόκληση.

Θα μου επιτρέψετε να μεταφέρω ορισμένες πληροφορίες για το πλαίσιο και τις συνθήκες στις οποίες καλούμαστε να δραστηριοποιηθούμε και να προσδιορίσω στη συνέχεια τη διαδικασία της σημερινής μας συζήτησης.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής εγκρίθηκαν κατ' αρχήν την 29^η Φεβρ. τ.έ., η «αξιολόγηση του 6^{ου} Περιβαλλοντικού Προγράμματος Δράσης και οι στόχοι του 7^{ου} Προγράμματος με ορίζοντα το 2020 και πέραν αυτού και προβλέπεται διαδικασία περαιτέρω διαβούλευσης έως την 1^η Ιουνίου τ.έ.. Σύμφωνα με εμπεριστατωμένη μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Περιβάλλοντος, το 6^ο Πρόγραμμα δράσης αποδίδει, επιτυγχάνει σε ορισμένους στόχους όπως π.χ. εκπομπές CO₂, ανακύκλωση και ποιότητα νερών κολύμβησης, υστερεί σ' άλλους όπως πίεση στα οικοσυστήματα, στην ποιότητα αέρα στις πόλεις, στη παραγωγή αποβλήτων και παρουσιάζει μερική επιτυχία σε θέματα όπως εξοικονόμηση ενέργειας. Πιστεύω ότι τα μέλη του ΠΑΣΕΠΠΕ ενημερώνονται από την ιστοσελίδα μας για τις εξελίξεις στον Ευρωπαϊκό χώρο και για τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Επιχειρηματικών Συνδέσμων Προστασίας Περιβάλλοντος της γνωστής ως FEAD στην οποία συμμετέχουμε. Σύμφωνα με τη FEAD η ανακύκλωση και η εξοικονόμηση πόρων που αποτελούν στρατηγική Ευρωπαϊκή επιλογή στη διαχείριση των αποβλήτων, απαιτούν κατά προτεραιότητα την εφαρμογή των αρχών της κοινής αγοράς στον τομέα της ανάκτησης υλικών, την εφαρμογή των αρχών ανταγωνισμού μεταξύ εμπλεκόμενων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και την εναρμόνιση της νομοθεσίας κυρίως σ' ότι αφορά τις Οδηγίες πλαίσιο για τα απόβλητα, για την ταφή των απορριμμάτων, για την μεταφορά των αποβλήτων και τη νέα Οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές. Από τα κείμενα της Ε.Ε. που πραγματεύονται τη στρατηγική της για την επίτευξη των στόχων του 2020 προκύπτει μία σημαντική κατεύθυνση την οποία και επισημαίνω διότι κατά τη γνώμη μου ενδιαφέρει ιδιαίτερα τη σημερινή μας συζήτηση. Είναι η κατεύθυνση για την αποτελεσματική εφαρμογή της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας που μετρά περίπου 200 νόμους και σύμφωνα με υπολογισμούς η μή εφαρμογή της συνεπάγεται ετήσιο κόστος 50 δις. ΕΥΡΩ. Υπολογίζεται επίσης ότι η πλήρης εφαρμογή της νομοθεσίας για την αντιμετώπιση της ρύπανσης θα δημιουργήσει 400.000 θέσεις εργασίας.

Βασικά μέτρα για την αξιολόγηση της εφαρμογής της νομοθεσίας θα αποτελέσουν οι βελτιωμένοι έλεγχοι και η επιτήρηση των πηγών ρύπανσης, η ανταλλαγή πληροφοριών και οι διευκολύνσεις της δικαστικής συνδρομής προς ενδιαφερόμενους. Προκύπτει επίσης ότι οι χρηματοδοτήσεις για περιβαλλοντικά έργα θα συνδέονται με άλλα αναπτυξιακά και η διάθεση τους θα εξαρτάται από την αξιολόγηση με βάση κριτήρια της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Στον Ελληνικό χώρο η τελευταία επίσημη ενημέρωση ειδικά για την διαχείριση των αποβλήτων έγινε την 22/02 τ.έ. από τον Υπουργό ΥΠΕΚΑ κ. Γ. Πακωνσταντίνου στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής. Σημειώνω ορισμένα ενδιαφέροντα συγκεκριμένα στοιχεία, από τα οποία ο καθένας μπορεί να αναρωτηθεί για επί πλέον απαιτούμενα :

- Στη χώρα παράγονται ετησίως 30 εκατ. τόνοι απορρίμματα πλην των γεωργικών, εκ των οποίων 5.5 εκατ. τόνοι είναι οικιακά στερεά, 5 εκατ. τόνοι στερεά κατεδαφίσεων και 19 εκατ. τόνοι βιομηχανικά. Τα επικίνδυνα απόβλητα εκτιμώνται σε 230.000 τόνους ετησίως.
- Η ανακύκλωση καλύπτει το 15% των αστικών απορριμμάτων.
- Λειτουργούν 78 ΧΥΤΑ και 17 κατασκευάζονται. Υφίστανται 43 ενεργοί ΧΑΔΑ, όπου οδηγούνται 320.000 τόνοι απορρίμματα, εκ των οποίων ο μισός αριθμός τους ευρίσκεται στα νησιά. Η προοπτική είναι κα κατασκευασθούν ΧΥΤΑ για τις περιπτώσεις αυτές με ένταξη στο ΕΣΠΑ. Οι ανενεργοί ΧΑΔΑ ανέρχονται σε 305. Έχουν προγραμματισθεί 200 εκατ. ΕΥΡΩ χρηματοδότησης στο πρόγραμμα ΕΠΠΕΡΑ για την αποκατάσταση ενεργών και ανενεργών ΧΑΔΑ.
- Λειτουργούν 51 ΣΜΑ και κατασκευάζονται άλλοι 17. Επίσης υπάρχουν 33 ΚΔΑΥ, που κυρίως αναπτύχθηκαν με πόρους της ιδιωτικής πρωτοβουλίας σε εφαρμογή του προγράμματος εναλλακτικής διαχείρισης.
- Λειτουργούν τέσσερις κεντρικές μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων στα Λιόσια, στα Χανιά, στο Ηράκλειο και στην Κεφαλονιά και έχει δρομολογηθεί ή κατασκευή επί πλέον κεντρικών μονάδων στην Αττική, στη Θεσ/νίκη, Δυτ. Μακεδονία και Πελοπόννησο. Ο αρχικός περιφερειακός σχεδιασμός για λειτουργία 45 κεντρικών μονάδων σε επίπεδο χώρας προγραμματίζεται να αναθεωρηθεί το 2013.
- Για την ανακύκλωση και τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης ο ΥΠΕΚΑ σημείωσε :
 - Χαρτί, μέταλλα, πλαστικά, γυαλί και ξύλο επαναχρησιμοποιούνται.
 - Λειτουργούν συστήματα διαχείρισης αποβλήτων για ελαστικά, οχήματα, ορυκτέλαια, ηλεκτρολογικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό, λαμπτήρες, μπαταρίες, υλικά εκσκαφών και κατεδαφίσεων με ικανοποιητική απόδοση σ' ότι αφορά τους στόχους.
 - Έχουν ζητηθεί στοιχεία για διαχειριστικό και οικονομικό έλεγχο των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.
- Από τα επικίνδυνα απόβλητα τα ορυκτέλαια και υπολείμματα καυσίμων ανέρχεται στο 30% του συνόλου, ενώ οι κύριες ποσότητες των επικίνδυνων αποβλήτων παράγονται στην Αττική, τη Θεσ/νίκη, τη Στερεά Ελλάδα και τη Δυτ. Μακεδονία. Δεν έχει λυθεί ακόμη το πρόβλημα της τελικής διάθεσης.
- Προωθείται η δημιουργία συστημάτων για νέες κατηγορίες αποβλήτων όπως είναι τα πλαστικά γεωργικών χρήσεων και τα φάρμακα, που εποπτεύονται από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης.
- Σε συνεργασία ΥΠΕΚΑ και Υπ. Εσωτερικών προωθείται η διενέργεια διαγωνισμού με τη μέθοδο του ανταγωνιστικού διαλόγου για την κατασκευή –

λειτουργία κεντρικών σταθμών επεξεργασίας στην Αττική με το σύστημα ΣΔΙΤ. Στη διαδικασία αυτή αντιδρούν ορισμένοι ΟΤΑ, που όμως πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους.

- Στη χώρα λειτουργούν περισσότεροι από 300 βιολογικοί σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων, χωρίς όμως να υπάρχουν επαρκή στοιχεία για την αξιολόγηση της απόδοσης τους. Συστήνεται μηχανισμός για τον έλεγχο της λειτουργίας τους. Προγραμματίζονται έργα αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού αποβλήτων ύψους ~ 1.9 δις. ΕΥΡΩ για περιοχές με πληθυσμούς 2000 έως 15000 κατοίκους ώστε να καλυφθεί έως το 2015 ένα ποσοστό 60% από το 18% που είναι σήμερα.
- Πρόκειται να χρηματοδοτηθούν με 70 εκατ. ΕΥΡΩ 20 με 25 έργα επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υγρών αστικών αποβλήτων.
- 500 εκατ. ΕΥΡΩ προβλέπονται για τη χρηματοδότηση έργων προστασίας ευαίσθητων περιοχών όπως Αμβρακικός, Μόρνος, Εύηνος, Τριχωνίδα, Παγασητικός, Κορινθιακός και Λίμνη Πλαστήρα.
- Προβλέπεται ένταξη της ΕΥΔΑΠ στο ΥΠΕΚΑ αντί στο ΥΠΟΜΕΔΥ. Τελευταία η ΕΥΔΑΠ διαφώνησε με την εγκεκριμένη λύση διαχείρισης των λυμάτων στην Ανατ. Αττική και πρότεινε την μεταφορά μέρους των λυμάτων της περιοχής προς την Ψυτάλλεια. Το ΥΠΕΚΑ διαφωνεί.

Ο κ. Υπουργός ανακοίνωσε ότι η πολιτική του ΥΠΕΚΑ συμβαδίζει με τις αρχές των Ευρωπαϊκών Οδηγιών που δίνουν προτεραιότητα στην ανακύκλωση. Συγχρόνως όμως προέβαλε και τα θετικά στοιχεία της θερμικής επεξεργασίας ως μεθόδου εξοικονόμησης ενεργειακών πόρων και χρήσεων γης.

Ευελπιστώ ότι οι προηγούμενες πληροφορίες προσφέρουν ένα εύφορο έδαφος για τη σημερινή μας συζήτηση. Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν οι ακόλουθες εισηγήσεις :

- Περιβαλλοντική Βιομηχανία και Επιχειρηματικότητα.
κ. Μαρία Μανδaráκα Ομ. Αν. Καθηγήτρια ΕΜΠ.
- Βιομηχανία Περιβάλλοντος. Ποσοτικά Στοιχεία. Οικονομικά μεγέθη.
κ. Ιωαν. Δελίδης Εκπρόσωπος ICAP.
- Διαδικασία Υλοποίησης Δημ. Έργων. Προβλήματα Ανταγωνισμού.
κ. Παναγιώτης Καλογερόπουλος. Εκπρόσωπος ENVITEC Α.Ε.
- Προοπτικές και Νέα Έργα στην Επεξεργασία Υγρών Αποβλήτων και Ιλύος.
κ. Εύη Σωτηράκου, κ. Γ. Γερμανίδης Εκπρόσωποι ΑΚΤΩΡ Α.Ε.
- Προϋποθέσεις για Ευνοϊκό Επενδυτικό Περιβάλλον στην κατεύθυνση της Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης.
κ. Γ. Ηλιόπουλος Εκπρόσωπος ΕΠΤΑ Α.Ε.